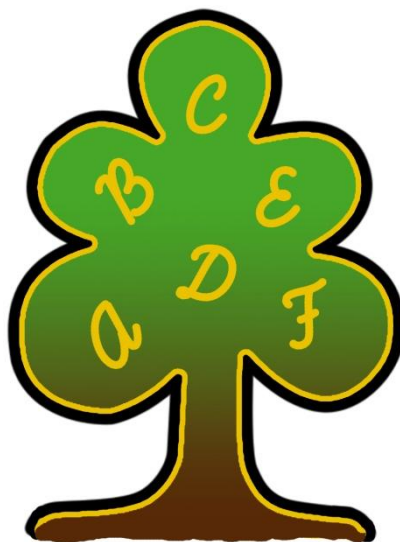

P-CENTRUM, spolek, OLOMOUC

Vzdělávací kurz Specializované vzdělávání pro školní metodiky prevence

Akreditováno MŠMT

**PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY
ZŠ A MŠ DUB NAD MORAVOU**

Mgr. Pavel Rychlý

DUB NAD MORAVOU 2019/2020

Obsah

1. ÚVOD.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1. Základní škola.....	4
2.2. Mateřská škola.....	5
2.3. Riziková místa.....	5
3. CÍLE PPŠ.....	6
4. PROBLEMATIKA SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ NA ŠKOLE.....	7
5. SPOLUPRÁCE S KOLEGY, RODIČI A ZHODNOCENÍ.....	7
5.1. Konzultační hodiny pro žáky.....	8
5.2. Výsledky a zhodnocení spolupráce.....	8
6. AKTIVITY PRO ŽÁKY.....	9
6.1. Projekty a akce.....	9
6.2. Volnočasové aktivity.....	9
6.3. Plánované akce.....	10
6.3.1. Rámcový rozpis akcí MPP na školní rok 2019/20.....	10
6.3.2. Nespecifická prevence.....	11
7. PRIMÁRNÍ PREVENCE VE VÝUCE.....	12
8. EVALUACE.....	14
8.1. Projekty a aktivity uskutečněné ve školním roce 2018/2019.....	15
8.1.1. Specifická prevence.....	15
8.1.2. Nespecifická prevence.....	17
8.1.3. Další aktivity.....	17
8.2. Doporučení pro příští školní rok.....	18
9. LEGISLATIVNÍ RÁMEC PRO OBLAST ŠKOLSKÉ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ.....	19
9.1. Strategie.....	19
9.2. Zákony.....	19
9.3. Vyhlášky.....	20
9.4. Metodické pokyny a doporučení.....	20
10. SEZNAM LITERATURY.....	22
11. KONTAKTY.....	23
11.1. Školní poradenské pracoviště.....	23
11.2. Kontakty na specializovaná pracoviště.....	23
12. ZÁVĚR.....	27

1. ÚVOD

Předkládaný preventivní program školy (dříve známý jako MPP - minimální preventivní program) je konkrétní dokument školy zaměřený především na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu a na rozvoj jejich sociálně-společenských a komunikativních dovedností. Preventivní program ZŠ a MŠ Dub nad Moravou je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky a zapojení celého pedagogického sboru školy, který je plně kompetentní a dokáže v oblasti primární prevence výborně spolupracovat. Opřít se lze také o kvalifikované vedení školy, které má o zdravý životní styl žáků a celkové dobré klima ve škole zájem. Neméně důležitou složkou je pak komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci žáků školy. Školní preventivní program je zpracován školním metodikem prevence. Celý program je průběžně vyhodnocován a následně upravován tak, aby co nejlépe odpovídal aktuálním potřebám školy.

Studium školních metodiků prevence mi bylo vybráno vedením naší školy, které ve mně vidělo vhodného kandidáta na tuto pozici. Po vzájemné domluvě jsme zvolili studium „250“, které se uskutečňuje v P-centru Olomouc. Studium je akreditované MŠMT a tudíž zaručuje vysokou kvalitu a odbornou úroveň. Ze začátku studia jsem byl mírně skeptický, ale v průběhu prvního semestru jsem si začal uvědomovat, že práci školního metodika prevence nelze kvalitně vykonávat bez odborného vzdělání. Tím pádem jsem začal být pozitivně motivován k dalšímu studiu a rozvíjení svých kompetencí v dané oblasti. Dalším vnitřním motivačním faktorem pro mě bylo osobní zdokonalení a vůle posunout naši školu v oblasti předcházení rizikového chování. Také bych chtěl pomáhat dětem, které budou moji podporu potřebovat.

Při tvorbě PPŠ jsem využil konzultací s metodiky prevence a jinými odborníky, které se uskutečnily v rámci mých studijních praxí. Spolupracoval jsem také s výchovnou poradkyní, školní psycholožkou a třídními učiteli. Dále jsem využil poznatků získaných při studiu „250“.

Školní práce v oblasti prevence by měla být postavena na dvou základních principech. Na respektu k potřebám jednotlivce (a to žáka, stejně jako učitele) a na komunikaci a spolupráci uvnitř školy. Pakliže nejsou tyto podmínky respektovány, nemůže být úspěch preventivního programu ani rychlý, ani snadný a efektivní.

Preventivní ochranné kompetence dětí a mládeže musí být vytvářeny nejen konkrétními informacemi o jednotlivých společensky nežádoucích jevech nebo informacemi o zdraví a zdravém životním stylu, ale i osobnostním a sociálním rozvojem a výcvikem sociálně komunikativních dovedností. Je tedy naprosto nezbytné, aby preventivní působení na žáky mělo komplexní výchovně vzdělávací charakter.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Základní škola

Základní škola a Mateřská škola Dub nad Moravou je plně organizovaná školou sestávající ze základní školy s 13 třídami na obou stupních ZŠ, mateřské školy se třemi třídami, školní družiny a školní jídelny. Ve školním roce 2019/20 má základní škola 13 tříd s 289 žáky, 19 pedagogů, 3 vychovatelky školní družiny a 4 asistentky pedagoga. Dalšími pracovníky v rámci celého subjektu je 5 učitelek MŠ, školní ekonomka a celkem 10 provozně - správních zaměstnanců (školníci, uklízečky, pracovnice školní jídelny).

Škola je umístěna v klidném prostředí okraje obce Dub nad Moravou. V sousedství tzv. horní budovy vedle kostela (Pod Školou 209) nevede frekventovaná vozovka, avšak tzv. dolní budova školy (Náměstí č.94) leží těsně vedle velmi frekventované silnice Přerov – Prostějov. Bezpečnost dětí je zajišťována přechodem pro chodce řízeným výstražnými světly a častou přítomností městského strážníka. Umístění školy v dosahu volné přírody umožňuje častou realizaci výuky mimo samotnou školní budovu, ať již jde o formu přírodovědných vycházek, terénních cvičení či hodiny výtvarné výchovy uskutečněné v areálu barokního dubského kostela.

V budově na náměstí jsou umístěny třídy 1. až 5. ročníku a dvě oddělení školní družiny s odpoledním provozem, v budově u kostela se nacházejí třídy 5. až 9. ročníku a ředitelství školy. Nově zrekonstruovaná, samostatná budova školní družiny poskytuje zájmové vzdělávání v ranním i odpoledním provozu.

Naše škola jako jeden subjekt se důsledně snaží, aby prevence rizikového chování byla co nejkomplexnější. Proces primární prevence je dlouhodobý a my jsme si vědomi,

že nemůžeme očekávat okamžité výsledky. Zahrnuje témata integrovaná přímo do ŠVP, dále projektové dny a různé akce pořádané školou, besedy, zážitkové, interaktivní, informativní a jiné programy realizované lektory různých akreditovaných organizací či vedené přímo pedagogy naší školy.

Minimální preventivní program je založen na zapojení celého pedagogického sboru školy, na spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy, pestrosti forem preventivní práce s žáky a na podpoře vlastní aktivity žáků. Vkladem kolektivu pedagogů naší školy je dobrá týmová spolupráce a vstřícná komunikace mezi učiteli, žáky i vedením školy.

2.2. Mateřská škola

Budova mateřské školy je lokalizována několik minut chůze od budov základní školy. Kolektiv celkem 5 pedagogů řídí učitelka pověřená vedením MŠ přímo odpovědná řediteli školy. Preventivní tematika je integrována přímo do školního vzdělávacího programu zpracovaného podle RVP PV. Program prevence patologických jevů je přílohou ŠVP pro MŠ.

2.3. Riziková místa

Rizikovými místy v ZŠ Dub nad Moravou jsou hlavně prostory šaten v přízemí, toalety v jednotlivých patrech, slepé místo pod schody do prvního patra a prostor vstupu do kotelny školy. V těsné blízkosti školy se nachází kostel se skrytým podloubím a přilehlý parčík, kde může docházet k rizikovému chování žáků školy a to zejména během polední přestávky.

3. CÍLE PPŠ

- vytváření pozitivního sociálního klimatu školy, tj. prostředí vzájemné komunikace mezi žáky a učiteli
- umožnění žákům ovlivňovat některá rozhodnutí formou zastupitelské demokracie (školní parlament)
- nabídnout dětem seberealizaci ve volnočasových aktivitách, podnět zájmu žáků o práci školy
- formování postojů a vytváření pozitivního sociálního prostředí a vztahů
- posilování komunikačních dovedností, schopností vytvářet přátelské vztahy, asertivních dovedností, zlepšení sebeovládání, učení se nenásilnému zvládnutí konfliktů, zvládnutí úzkosti a stresu
- důsledné a soustavné vzdělávání žáků, učitelů, osvěta rodičů v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy
- utváření vhodných postojů ke společnosti, zdravému životnímu stylu a speciálně ke zneužívání legálních i nelegálních drog, dovedností odmítat drogu
- aktuální informační nástěnky týkající se prevence sociálně patologických jevů
- poskytování poradenských služeb žákům s rizikem či projevy sociálně-patologického chování, zajištění péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli
- uplatňování přiměřené represe, důsledné dodržování platného školního řádu (případné úpravy školního řádu, organizačního řádu a činnosti školy ve shodě s ochranou zdraví žáků a ochranou proti zneužívání návykových látek
- realizace úkolů školního poradenství pro žáky i rodiče
- optimalizace vztahů mezi učiteli a žáky (partnerská komunikace, vzájemný respekt), mezi učiteli a vedením školy i mezi učiteli navzájem
- zajišťování odborných přednášek pedagogickým pracovníkům o šikaně, klimatu třídy a krizových situacích v každodenním školním životě.

4. PROBLEMATIKA SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ NA ŠKOLE

Preventivní výchovně vzdělávací působení musí být neoddělitelnou součástí výuky a života školských zařízení, každodenní život školy musí mít takovou kvalitu, aby žákům umožnil osvojit si kompetence zdravého životního stylu, které jsou nejučinnějším preventivním nástrojem.

Začlenění do výuky:

1. Témata spojená s drogami – obsažena téměř ve všech předmětech, především v občanské a rodinné výchově, chemii, výchově ke zdraví, přírodopisu a tělesné výchově, etické výchově.
2. Kyberšikana, nová podoba šikany – probírána zejména na třídnických hodinách, v občanské, rodinné, výchově ke zdraví a v hodinách informatiky, ale např. i v hodinách AJ.
3. Jako celek jsou zpracována do tematických plánů občanské a rodinné výchovy a výchovy ke zdraví.
4. Začlenění nového předmětu do učebního plánu školy – od 1.9.2018 byl nově zaveden předmět Etická výchova již od prvního ročníku ZŠ. Preventivní témata jsou součástí osnov tohoto předmětu.

5. SPOLUPRÁCE S KOLEGY, RODIČI A ZHODNOCENÍ

Při diagnostice rizik možného výskytu sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků je nutné analyzovat osobnost jedince, společenské vlivy formující osobnost, konkrétní sociální situaci dítěte a osvojování si základních ochranných kompetencí.

Naším cílem je vytvoření fungujícího týmu žáků a učitelů, podpora sociálních dovedností žáků vůči tlaku vrstevnické skupiny, minimalizace šikany na škole a vytlačení legálních a nelegálních drog ze školy.

Výchovné problémy většího charakteru se v posledních letech na naší škole vyskytují u malé skupiny problémových žáků (agresivní, nerespektující chování vůči spolužákům a dospělým pracovníkům školy, soustavné neplnění školních povinností, vandalismus, záškoláctví). Menší výchovné problémy řeší třídní učitelé ve spolupráci s rodiči, výchovným

poradcem, ŠMP, případně s ředitelstvím školy. Převážně přetrvává neplnění školních povinností, porušování školního řádu, vulgární chování žáků a vandalismus.

V posledních letech se stále častěji objevují mezi žáky negativní jevy spojené s používáním komunikačních technologií. Děti spolu řeší různé konflikty vzájemným napadáním se a pomlouváním na sociálních sítích. Proto jednou z priorit v našem PPŠ je zesílené působení v oblasti prevence nebezpečných komunikačních jevů jako je kyberšikana, sexting, kyberstalking, kybergrooming, atd. Již pravidelně spolupracujeme s Centrem prevence rizikové virtuální komunikace (realizátor projektu E-Bezpečí) z Pedagogické fakulty UP Olomouc. V souvislosti s tímto tématem opět v letošním školním roce oslovíme rodiče a požádáme o vyplnění dotazníku, který nám poslouží k průzkumu a zmapování volnočasových aktivit našich žáků a míry používání sociálních sítí a komunikačních technologií. S výsledky zpracování rodiče seznámíme na třídních schůzkách SRPŠ a na internetových stránkách školy.

5.1. Konzultační hodiny pro žáky

Uvedení pracovníci školního poradenského pracoviště jsou k dispozici žákům i rodičům vždy na základě předběžné domluvy, a to až do 15:30 hodin nebo na základě objednání telefonicky či e-mailem do 16 hodin.

5.2. Výsledky a zhodnocení spolupráce

Díky důslednosti, spolupráci a transparentnosti při řešení jednotlivých konfliktů lze konstatovat, že komunikace a interakce mezi jednotlivými pracovníky školy a rodiči funguje na dobré úrovni a daří se snižovat výskyty závažných patologických jevů na naší škole.

6. AKTIVITY PRO ŽÁKY

6.1. Projekty a akce

Hlavním partnerem pro tento školní rok je přerovská Kappa-Help a P-centrum Olomouc.

Součástí PPŠ budou opět projektové dny. Jako v minulých letech proběhnou ve spolupráci s koordinátorem EVVO na škole a složkami integrovaného záchranného systému. Předběžně jsou naplánovány na říjen, duben a červen.

Škola rovněž využije nabídku workshopů pořádaných centrem sociální prevence Magistrátu města Olomouc, předběžně byly vybrány termíny na podzim a na jaře letošního školního roku.

Poradenské pracoviště během školního roku samostatně připraví pro rizikové třídy aktivity pro vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídách, tj. prostředí vzájemné komunikace mezi žáky a učiteli

6.2. Volnočasové aktivity

- **Školní pravidelné aktivity: nepovinný předmět (náboženství) a kroužky** (v rámci projektu Domu dětí a mládeže Německého řádu Olomouc) Aerobik, Sportovní hry a Florbal.
- Školní pěvecký sbor **Notičky**
- **Jednorázové nepravidelné akce pedagogů pro žáky** – tvůrčí odpoledne, ekologická setkávání, příprava na soutěže a olympiády v oblasti teoretické i praktické
- **Jednorázové akce** jako součást školního termínového kalendáře – tvůrčí dílny zaměřené na určitá roční období (Mikuláš, Vánoce, Velikonoce), Den dětí, projektové dny, divadlo, výstavy, besedy, přednášky, školní soutěže, lyžařský kurz, sportovní turnaje, školní ples atd.)
- **TJ Sokol:** zajištění sportovních aktivit v rámci jednotlivých sportovních oddílů
- **SDH Dub nad Moravou** – zajištění aktivit pro děti se zájmem o hasičský sport
- **Skautské oddíly v Dubu nad Moravou a v Bolelouci**

6.3. Plánované akce

Akce preventivního programu jsou naplánovány rámcově, aby byla možnost pružně reagovat a v průběhu roku plán doplňovat a měnit. Akce budou evidovány v dokumentu.

Kopie Minimálního preventivního programu jsou uloženy u vedení školy, výchovného poradce, metodika prevence a ve sborovně na nástěnce, kde jsou k dispozici všem vyučujícím. (viz příloha)

6.3.1. Rámcový rozpis akcí MPP na školní rok 2019/20

Třída	Program		
1.	BESIP	2VH	BESIP
	PP v hodině EV	1 VH	Kremplová, Binarová
2.	HZS Olomoucký kraj	2VH	HZS OK
	PP v hodině EV	1 VH	Kremplová, Binarová
3.	BESIP	2VH	BESIP
	Pravidla třídy vztahy ve třídě	1 VH	p. Binarová
4.	IZSOK	2VH	IZSOK
	Doprava a zvládání rizik	2 VH	Rychlý
5.A	Beseda s policií ČR	2VH	POLICIE ČR
	Nebezpečí internetu	1 VH	Rychlý
5.B	Beseda s policií ČR	2VH	POLICIE ČR
	Nebezpečí internetu	1 VH	Rychlý
	Dobré vztahy, cesta k přátelství	4VH	KAPPA-HELP ????????????
6.A	HZS Olomoucký kraj	2VH	HZS OK
	Já a zodpovědnost - člověk a hrozby kolem nás	4 VH	KAPPA-HELP
	PP v hodině EV	1 VH	Kremplová, Binarová
6.B	HZS Olomoucký kraj	2VH	HZS OK
	PP hodině EV	1 VH	Kremplová, Binarová
7.A	Beseda s policií ČR (Kyberprostor)	VH	POLICIE ČR

	Já a zodpovědnost - člověk a hrozby kolem nás	4 VH	KAPPA-HELP
	PP v hodině EV	1 VH	Kremplová, Binarová P-centrum
7.B	Beseda s policií ČR (Kyberprostor)	2VH	POLICIE ČR
	Já a zodpovědnost - člověk a hrozby kolem nás	4 VH	KAPPA-HELP
	PP v hodině EV	1 VH	Kremplová, Binarová
8. B	Co děláme, když jsme v úzkých	4VH	KAPPA-HELP
9.	Návykové látky	4VH	P-centrum

6.3.2. Nespecifická prevence

Celoročně fungující schránka důvěry

Školní žákovský parlament

Projekt s tematikou masopustních tradic

Akce v patronátu 9. tříd pro prvňáčky

Pomoc žáků 9. ročníku s organizací soutěží pro MŠ

Adaptační kurzy pro budoucí nově vytvořené kolektivy 5. tříd

Pravidelné aktivity pro žáky 4. ročníku v rámci dopravní výchovy

Zdravé zuby – přednáška pro 1. stupeň

Plavecký výcvik žáků 3. - 4. ročníku

Bramboriáda – odpoledne pro rodiče s dětmi na 1. stupni

Den Země – projekt EVVO pro oba stupně

Celoškolní projekt zaměřený na zdravý životní styl a zdravou výživu

Účast ve sportovních soutěžích

Vystoupení žáků školy na akcích Městysse

Mikulášování na ZŠ

Výstava žáků 9. ročníku – ABSOLVENT

Setkání žáků 9. ročníku se starosty obcí

Vystoupení na plese SRPŠ

Ovocný den (školní družina)

Skládání čajových sáčků (školní družina)

Školy v přírodě

LVVZ

Činnost zájmových kroužků v rámci DDM při Gymnáziu Německého řádu v Olomouci

Dobrovolné mimoškolní aktivity žáků s pedagogy – tvořivá odpoledne, ekologická odpoledne, návčiky hudebních vystoupení

Pravidelné celoškolní aktivity pro veřejnost – Velikonoční jarmark, Adventní den v Městysi

Návštěvy divadelních představení a výchovných koncertů

Pravidelný sběr starého papíru

7. PRIMÁRNÍ PREVENCE VE VÝUCE

TŘÍDA	PŘEDMĚT	TÉMA
1	Prvouka	Základní pravidla kolektivu, soužití ve třídě. Slušné chování-pravidla, význam. Hra o berušku, charakterové vlastnosti dětí,celoroční hra.
1	ČJ	Vypravování pohádek. Vztahy - důvěra X nedůvěra k cizím lidem, být opatrný.
1	Etická výchova	Slušné chování Rodina, mezilidské vztahy Řešení vzniklých situací Prosociálnost
2	ČJ	Pozdrav, chování v rodině, v kolektivu
2	M	Hodnota peněz – utrácení, hazard
2	Prvouka	Chování ke spolužákům, učitelům, cizím osobám. Moje rodina, šikana. Zdravá strava, význam ovoce, zeleniny x nebezpečí neznámých plodin. Naše vlast – vlastenectví x rasismus. Prevence nemoci, úrazu. Známa telefonní čísla.
2	AJ	Upevňování vztahu k vlastnímu tělu – téma my face, my body. Budování atmosféry spolupráce a bezpečí prostřednictvím metod založených na spolupráci – všechna témata.
3	ČJ	Společenský styk a jeho formy (slušné chování) Na návštěvě – forma spol. styku
3	M	Finanční gramotnost, práce s mincemi – riziko půjčování peněz
3	Prvouka	Příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy Ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů Životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi Osobní bezpečí, tísňová linka, důležitá telefonní čísla
3	PV	Práce jako prostředek vytváření hodnot Hra a práce jsou základní lidské činnosti
4	Přírodověda	Komunikace, sebepoznání, sebehodnocení, návykové látky, šikana, týrání, agresivita, sexuální zneužívání, kyberšikana
4	Vlastivěda	Mezilidské vztahy, práva a povinnosti, rasismus

5	Přírodověda	Komunikace v rodině Mezilidské vztahy Globální problémy Šikana, týrání, sexuální zneužívání Komunikace na internetu Zdraví a závislost Osobní bezpečí
5	IT	Kyberšikana, Bezpečné chování na internetu
6	IT	Kyberšikana, Bezpečné chování na internetu
6	Přírodopis	Viry-prevence přenosu nebezpečných nemocí
6	Zeměpis	Rasismus, Xenofobie
7	M	Zařazování slovních úloh s tematikou ekologie, zdravého životního stylu k jednotlivým matematickým kapitolám
7	Zeměpis	Náboženství, Sekty, Rasismus
8	Přírodopis	Rizikové sexuální chování
8	Zeměpis	Vlastní identita-kam patřím
8	Chemie	Návykové látky
8	Dějepis	Návykové látky
9	Chemie	Návykové látky
9	Dějepis	Návykové látky
9	Zeměpis	Rasismus, náboženství, xenofobie, vzájemná spolupráce a dobré vztahy (individuální a skupinové)
1-9.	VV	Empatie v umění a kultuře Arteterapie Duchovní rozměr člověka v umění a kultuře Etická stránka erotiky, nahoty Média Absrataktní tvorba a citlivost člověka Sociální umění
1-9.	TV	Zdravý životní styl, upevňování vztahu k vlastnímu tělu, zásady první pomoci
6-9. 7-8. 7-9.	Etická výchova Výchova ke zdraví Občanská výchova	Jednotlivé typy rizikového chování Osobnostní a sociální výchova Otevřená a citlivá komunikace Rozhodnost a řešení problémů Zodpovědnost vůči sobě a druhým Režim dne Asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích Média a jejich vliv na člověka Rodina ve které žiji Úcta k životu ve všech jeho formách Uplatnění sociálních dovedností v rodině Etika a ochrana přírody Empatie Asertivita Agresivita Dospívání Sexuální chování (zdraví), sexuální zneužívání Přiměřené sebevědomí Zvládání stresu Závislosti - jejich příčiny, průběh, léčba Návykové látky Vytváření zdravých životních postojů

		Dramatizace a postojové hry Bezpečné chování na internetu (kyberšikana)
--	--	--

8. EVALUACE

Ve školním roce 2018/2019 jsme v rámci prevence rizikového chování žáků navázali na tradiční aktivity a výchovné postupy, které se osvědčily a které rozvíjejí pozitivní přístup k vlastnímu zdraví i zdraví spolužáků, za současné podpory zdravého životního stylu.

Prevenici rizikového chování žáků, a to především agresivity, šikany, kyberšikany, vandalismu, poruchám příjmu potravy, sebepoškozování a zneužívání drog, je na naší škole věnována velká pozornost. Tato témata prolínají řadou předmětů – na prvním stupni předměty prvouka, přírodověda a etická výchova, na druhém stupni pak občanskou a rodinnou výchovou, výtvarnou výchovou, výchovou ke zdraví, etickou výchovou, přírodopisem a chemií, kde je vyučující zařazovali vhodně do svých předmětů.

Žáci byli do této problematiky uváděni i formou prožitkových programů, adaptačních kurzů a rozhovorů. Některé programy byly zaměřeny na prevenci agresivity a šikany ve třídě a vzájemné poznávání jedinců v kolektivech žáků. Jiné se věnovaly nebezpečí zneužívání návykových látek, především škodlivosti kouření, které se u mladých lidí v poslední době velmi rozšířilo.

Často jsme řešili problém předčasného nástupu prepuberty a puberty u žákyň, kdy dívky pod tlakem médií své nejistoty řeší hladověním a sebepoškozováním.

Do prevence se zapojili podle možností všichni naši pedagogové, především třídní učitelé, metodik prevence a školní psycholog.

Cílem prevence byla snaha předcházet poruchám chování žáků a minimalizovat je v rámci možností školy ve spolupráci s rodiči dětí. To se dělo na základě objednaných konzultačních schůzek (rodič-žák, školní psycholog, výchovný poradce, metodik prevence a ředitel školy – dle potřeby), která mají přesně určená pravidla. Tato činnost se nám osvědčila a podařilo se nám minimalizovat poškozování školního majetku a udržovat pořádek ve třídách a prostorách školy.

Úzce jsme spolupracovali a využívali rad a podpory PPP Olomouc (Mgr. František Štefek) a OSPODu Olomouc (Mgr. Milan Tihelka a Mgr. Roman Kupka). Dalším partnerem, s nímž jsme úzce kooperovali, bylo Středisko výchovné péče Tršice, především jeho vedoucí psycholog Mgr. Miroslav Raindl a sociální pracovnice Mgr. Pavlína Černá. Velmi dobře fungující byla i spolupráce s obecním strážníkem Městyse p. Hanákem.

V jednotlivých případech se objevily krádeže, tendence k rozvoji šikany mezi žáky na druhém stupni a taktéž šikany učitelů a slovního napadání pedagogických pracovníků. Tyto jevy je nutné eliminovat, neboť mohou vést ke zhoršení mezilidských vztahů, klimatu ve škole, narušení vztahů v třídním kolektivu a zhoršení prospěchu. Jejich ignorování by mohlo v extrémních případech vést k sociálně patologickým jevům. V hodnoceném období jsme se setkali i s kyberšikanou, tj. zneužíváním informačních a komunikačních technologií – slovním napadáním prostřednictvím internetu (nejčastěji Facebook), psáním hrubých textových zpráv na mobilu, vyvěšování a zveřejňování fotografií bez souhlasu dotyčné osoby na internetu. V minulém školním roce jsme jen mizivě zaznamenali tendence některých žáků k záškoláctví ale současně velké množství zameškaných hodin ve vyučování, rodiči omluvené velmi nedůvěryhodně.

Projekty a projektová učení, která se nám osvědčila v minulých letech, využijeme a rozpracujeme i pro další využití v příštích letech. Je nutné sledovat i nové trendy a reagovat na negativní jevy, které naše žáky ohrožují.

8.1. Projekty a aktivity uskutečněné ve školním roce 2018/2019

8.1.1. Specifická prevence

Třída	Název programu	Organizace	Délka	Cena	Datum	Čas	Le kto ři
1.	Pexeso	Kappa-help	2VH	1500	17.12.2018	7:30-9:10	2
2.	Pexeso	Kappa-help	2VH	1500	17.12.2018	9:30-11:10	2
3.	Kamarád	P-centrum	3VH	1000	23.4.2019	8:00-10:00	2
4.	~~On-line Karkulka~~	~~P-centrum~~	~~3VH~~	~~1000~~	~~NEPROBĚHLO~~		~~2~~
5.A	On-line Karkulka	P-centrum	3VH	1000	9.5.2019	8:00-10:00	2
5.B	On-line Karkulka	P-centrum	3VH	1000	10.5.2019	8:00-10:00	2
6.A	Špatné třídní klima	P-centrum	4VH	1200	25.4.2019	8:00-10:30	2
6.B	Bezpečí v moderním světě techniky	Kappa-help	4VH	1500	19.12.2018	7:30-11:10	2
7.A	~~Můj život v mých~~	~~P-centrum~~	~~4VH~~	~~1200~~	~~NEPROBĚHLO~~		~~2~~

	~~rukou~~						
7.B	Bezpečí v moderním světě techniky	Kappa-help	4VH	1500	20.12.2018	7:30-11:10	2
8.	Špatné třídní klima	P-centrum	4VH	1200	24.4.2019	8:00-10:30	2
~~9.~~	~~Závislost jako ne-moe~~	~~P-centrum~~	~~4VH~~	~~1200~~	~~NEPROBĚHLO~~		~~2~~
9.	Kam vede má cesta	Kappa-help	4VH	1500	16.11.2018	7:30-11:10	2
Doplňené programy navíc							
4.	Vztahy a přátelství	Kremplová	2VH	0	15.5.2019	7:30-9:10	1
7.A	Vztahy a sexualita	Poradna pro ženy a dívky	2VH	600	27.5.2019	11:20-12:55	1
5.A	Kyberšikana	Rychlý	1VH	0	28.5.2019	10:25-11:10	1
5.B	Kyberšikana	Rychlý	1VH	0	28.5.2019	11:20-12:05	1

Třída	Program		
1.	BESIP	2VH	BESIP
2.	HZS Olomoucký kraj	2VH	HZS OK
3.	BESIP	2VH	BESIP
4.	IZSOK	2VH	IZSOK
5.A	Beseda s policií ČR	2VH	POLICIE ČR
5.B	Beseda s policií ČR	2VH	POLICIE ČR
6.A	HZS Olomoucký kraj	2VH	HZS OK
6.B	HZS Olomoucký kraj	2VH	HZS OK
7.	Beseda s policií ČR (Kyberprostor)	2VH	POLICIE ČR
8.	Beseda s policií ČR (Kyberprostor)	2VH	POLICIE ČR
9.A			
9.B			
Rodiče a veřejnost	Kyberprostor, Kyberšikana,...	2 hod.	POLICIE ČR
	Odpolední kavárničky (přednášky)	2 hod.	Externí odborníci

8.1.2. Nespecifická prevence

Celoročně fungující schránka důvěry

Projekt s tematikou masopustních tradic

Akce v patronátu 9. tříd pro prvňáčky

Pomoc žáků 9. ročníku s organizací soutěží pro MŠ

Adaptační kurzy pro budoucí nově vytvořené kolektivy 5. tříd

Pravidelné aktivity pro žáky 4. ročníku v rámci dopravní výchovy

Zdravé zuby – přednáška pro 1. stupeň

Plavecký výcvik žáků 3. - 4. ročníku

Den s hasiči (2. a 6. ročník)

Bramboriáda – odpoledne pro rodiče s dětmi na 1. stupni

Den Země – projekt EVVO pro oba stupně

Celoškolní projekt zaměřený na zdravý životní styl a zdravou výživu

Účast ve sportovních soutěžích

Vystoupení žáků školy na akcích Městysse

Mikulášování na ZŠ

Výstava žáků 9. ročníku – ABSOLVENT

Setkání žáků 9. ročníku se starosty obcí

Vystoupení na plese SRPŠ

Ovocný den (školní družina)

Skládání čajových sáčků (školní družina)

8.1.3. Další aktivity

Školy v přírodě a pravidelný LVVZ

Činnost zájmových kroužků v rámci DDM při Gymnáziu Německého řádu v Olomouci

Dobrovolné mimoškolní aktivity žáků s pedagogy – tvořivá odpoledne, ekologická odpoledne, nácviky hudebních vystoupení

Pravidelné celoškolní aktivity pro veřejnost – Velikonoční jarmark, Adventní den v Městysi

Návštěvy divadelních představení a výchovných koncertů

Pravidelný sběr starého papíru

8.2. Doporučení pro příští školní rok

- lépe pracovat s motivací žáků vedoucí k vytvoření lepších pracovních a studijních návyků
- snažit se eliminovat negativní projevy v oblasti slušného vystupování mezi žáky navzájem
- více se zaměřit na problematiku poruch příjmu potravy, sebepoškozování a kyberšikany

9. LEGISLATIVNÍ RÁMEC PRO OBLAST ŠKOLSKÉ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

9.1. Strategie

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 - 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016 – 2020
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 - 2022
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019 -22

9.2. Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“

Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)

Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)

Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

9.3. Vyhlášky

Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

9.4. Metodické pokyny a doporučení

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. syndrom CAN
6. školní šikanování
7. kyberšikana
8. homofonie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabák
14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí

18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. domácí násilí
21. hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS.

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)
související normy: *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)*
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)
související norma: *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015*
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

aktualizace ke dni 1. 9. 2019

10. SEZNAM LITERATURY

Ministerstvo mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT). *Dokumenty: Metodické dokumenty (doporučení a pokyny)*. Online: 30.9.2018. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Ministerstvo mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT). Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

Starostová, S & Spurný, L. (2015). *Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2015-2018*. Olomouc: Olomoucký kraj.

Kyriacou, Ch. (2005). *Řešení výchovných problémů ve škole*. 1. vyd. Praha: Portál, 152 s. ISBN 80-7178-945-3

Pokorná, V. (2001). *Teorie a náprava vývojových poruch učení a chování*. 3. vyd. Praha: Portál, 330 s. ISBN 80-7178-570-9

Vágnerová, M. (2005). *Školní poradenská psychologie pro pedagogy*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 430 s. ISBN 80-246-1074-4

11. KONTAKTY

11.1. Školní poradenské pracoviště

Mgr. Hana Kremplová, výchovný poradce pro 2. stupeň ZŠ a před 1.9.2018 školní metodik prevence, specializační studium pro obě pozice ukončeno. Email: kremplova@skoladub.cz

Mgr. Lenka Weiserová, výchovný poradce pro 1. stupeň ZŠ, bez specializačního studia. Email: weiserova@skoladub.cz

Mgr. Ivana Buchtová, koordinátor inkluze. Email: buchtovai@skoladub.cz

Mgr. Pavel Rychlý, školní metodik prevence, Email: rychly@skoladub.cz

Mgr. Lucie Binarová, školní psycholog, psycholog@skoladub.cz

11.2. Kontakty na specializovaná pracoviště

Oddělení institucionální výchovy a prevence MŠMT ČR:

Mgr. Martina Budinská (vedoucí oddělení)

tel: 234 811 331

Mgr. Vladimír Sklenář (metodické vedení OMP)

vladimir.sklenar@msmt.cz

tel: 234 811 692

Krajský školský koordinátor prevence OK:

PhDr. Ladislav Spurný

l.spurny@olkraj.cz

tel: 585 508 545

Statutární město Olomouc

- Odbor sociálních věcí – oddělení sociální prevence

Mgr. Jiří Krivánek (vedoucí oddělení)

jiri.krivanek@olomouc.eu

tel: 585 562 124, 605 227 484

- Odbor sociálních věcí – oddělení péče o rodinu

Mgr. et Mgr. Andrea Kafková (vedoucí oddělení)

andrea.kafkova@olomouc.eu

tel: 585 562 219, 724 248 798

Probační a mediační služba Olomouc:

Mgr. Taťána Mrázková (vedoucí střediska)

tmrazkova@pms.justice.cz

tel: 773 783 681

Mgr. Veronika Mikešová (pracovník střediska)

vmikesova@pms.justice.cz

tel: 734 362 935

P-Centrum – RC U Mloka:

rcumloka@p-centrum.cz, tel: 739 201 206

- Centrum primární prevence: Mgr. Markéta Rodryčová

„250“

marketa.rodrycova@p-centrum.cz

tel: 585 221 983, 734 489 420

Sdružení D – Mgr. et MgA. Magdaléna Strejčková

strejckova@sdruzeni.cz

tel: 724 738 031

E-Bezpečí - Online poradna pro oblast rizikového chování na internetu (poradna.e-bezpeci.cz)

- Vzdělávání: Mgr. Klára Hrubá

vzdelavani@e-bezpeci.cz

tel: 776 322 357

KAPPA-HELP – primární prevence: Bc. Kateřina Mozrová, DiS.

prevence@kappa-help.cz

tel: 773 821 002

Psychologové pro děti a mládež v Olomouci

Psychologická ordinace Dakord (<http://www.dakord.cz>)

Mgr. Hana Krylová, PhD. - tel: 605 210 582, e-mail: krylus@seznam.cz

Mgr. Martin Suchánek - tel: 604 175 077

PhDr. Kateřina Charvátová - tel: 604 176 521

Mgr. Michaela Hradilová - tel: 737 210 714

Psychologická ambulance HELP (<http://www.psychologiehelp.cz>)

Mgr. Dagmar Jandečková – tel: 607 240 114; e-mail: help1.ol@seznam.cz

Pedopsychiatrie v Olomouci

FN Olomouc – Klinika psychiatrie (tel: 588 443 519, psychiatrie@fnol.cz)

- Hunková Martina, MUDr. - martina.hunkova@fnol.cz

- Kylarová Dana, MUDr. Ph.D. - dana.kylarova@fnol.cz

Terénní programy pro děti a mládež v Olomouci (Podané ruce):

Dušan Gajdošík (vedoucí pracovník)

gajdosik@podaneruce.cz

tel.: +420 777 916 286

Katalogy sociálních služeb

- Katalog Komunitního plánování sociální služeb

Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb v rámci města Olomouc.

<http://kpss.olomouc.eu/katalog/skupina/deti-mladez-rodina/>

- Kissos

Katalog v rámci Olomouckého kraje, v kolonce „podrobné vyhledání“ je možné vyhledat dostupné sociální služby v OLK.

<https://kissos.kr-olomoucky.cz/katalog/default.aspx>

- Registr poskytovatelů sociálních služeb - celostátní katalog

http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?SUBSESSION_ID=1501619703352_1

aktualizace ke dni 7. 11. 2018

Linka pro rodinu a školu: 116 000 – bezplatná non-stop telefonická linka

116000@cestazkrize.net - emailový kontakt

<http://linkaztracenedite.cz/> - anonymní chat každý den 15:00 – 18:00

Mgr. Lucie Hermánková (vedoucí Linky pro rodinu a školu 116 000)
lucie.hermankova@cestazkrize.net
tel: 608 216 723

Linka bezpečí: 116 111

Bílý kruh bezpečí: 116 006, Bc. Lucie Bradnová, DiS. - ksp.olomouc@bkb.cz tel:732700533

Poradna pro ženy a dívky Olomouc: olomouc@poradnaprozeny.eu
tel: 603 460 621; 731 749 783

Podané ruce – info@podaneruce.cz

Charita Olomouc: Krizová pomoc a Dluhová poradna
koordinátorka Bc. Eva Kubečková, DiS: eva.kubeckova@olomouc.charita.cz
tel: 603 871 809

Středisko sociální prevence Olomouc

- Intervenční centrum
Mgr. Petra Klementová (sociální pracovnice)
intervencnicentrum@ssp-ol.cz
tel: 588 507 513; 774 406 453

- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Mgr. Šárka Vojvodíková (sociální pracovnice)
vojvodikova@ssp-ol.cz
tel: 588 507 523; 731 447 450

Krajská hygienická stanice OK se sídlem v Olomouci: Mgr. Dana Strnisková, Ph.D.
dana.strniskova@khsolc.cz
tel: 585 719 258; 725 986 150

Policie ČR - Územní odbor Olomouc - Oddělení tisku a prevence: por. Mgr. Irena Urbánková
irena.urbankova@pcr.cz
tel: 974 766 207;

12. ZÁVĚR

Věřím, že tento dokument bude skvělým pilířem v oblasti primární prevence nejen pro mne, ale i pro všechny pedagogy ZŠ a MŠ Dub nad Moravou. Díky tomuto preventivnímu programu dosáhneme vytyčených cílů a budeme schopni poskytnout podporu všem dětem, které ji budou v dané oblasti potřebovat. K tomu nám zajisté pomůže i velké množství přednášek, meetingů a vlastních projektů, které pro děti každoročně zajišťujeme a připravujeme. Nicméně bude velmi důležité podporovat spolupráci a komunikaci všech zainteresovaných subjektů v oblasti prevence, což bude mým dalším cílem.

Vypracování PPŠ mi přispělo ke zvnitřnění si potřeb a možností uplatnění primární prevence v praxi. Díky studiu jsem si uvědomil důležitost práce metodiků prevence. Poznal jsem skvělé lidi a vytvořil si dobrá přátelství a kontakty, které mohu v budoucnu dále rozvíjet. V neposlední řadě jsem získal všeobecný přehled aktuálních informací a nových trendů v oblasti primární prevence.